

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Диана Миленова Радкова, дм

Катедра по инфекциозни болести, паразитология и дерматовенерология, МУ-Варна

относно: дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор”
област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт,
професионално направление 7.1. Медицина
докторска програма „Инфекциозни болести“

Автор: *д-р Екатерина Люцова*

Форма на докторантурата: *редовна*

Катедра: *Инфекциозни болести, паразитология и дерматовенерология*

Тема: *„Фекален калпротектин като диагностичен и прогностичен маркер при остри чревни инфекции при деца“*

Научен ръководител: *проф. д-р Маргарита Господинова, дм, Катедра по инфекциозни болести, паразитология и дерматовенерология, МУ – Варна*

Съгласно Заповед № Р-109-125/11.03.2026 г. на Ректора на Медицински университет – Варна **съм избрана за член** на Научното жури, а на основание на Протокол № 1/23.03.2026 год. **съм определена да изготвя становище** (на български и на английски език) по процедура за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“ с кандидат **д-р Екатерина Люцова** в Медицински университет – Варна.

1. Общо представяне на процедурата

Представеният комплект материали на хартиен /електронен носител **е в съответствие** с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, ППЗРАС-РБ, както и на Правилника за развитие на академичния състав в Медицински университет – Варна **и съдържа** всички необходими документи.

2. Биографични данни на докторанта

Д-р Екатерина Люцова е родена през 1983 г. в гр. Ташкент, Узбекистан. Завършва средното си образование с отличие през 2000 г., а през 2006 г. завършва с отличие медицина в Ярославския държавен медицински университет. След дипломирането си работи като лекар интернист, през 2009 г. придобива специалност „Терапия“ и до 2014 г. практикува като терапевт в района на Москва.

През 2015 г. успешно полага държавни изпити за признаване на медицинска квалификация в Република България. От 2016 г. е назначена като асистент към Катедрата по инфекциозни болести, паразитология и дерматовенерология при Медицински университет – Варна и като лекар-специализант в Първа клиника по инфекциозни болести към УМБАЛ „Св. Марина“ ЕАД – Варна. През 2020 г. придобива специалност „Инфекциозни болести“.

Д-р Люцова участва активно в обучението по инфекциозни болести на студенти по медицина от различни профили и е включена в провеждането на държавни стажове и специализирани курсове.

Професионалното ѝ развитие се отличава с ясно изразена интердисциплинарна насоченост – през 2025 г. придобива магистърски степени по „Здравен мениджмънт“ в Бургаски свободен университет и по „Изкуствен интелект в здравеопазването“ към Медицински университет – Варна, и двете с отличен успех.

Научната ѝ дейност обхваща клинични и приложни аспекти на инфекциозните заболявания, с фокус върху остри чревни инфекции, диагностични биомаркери и внедряване на изкуствения интелект (ИИ), с иновативни подходи, базирани на ИИ в клиничната практика. Автор и съавтор е на научни публикации в български и международни списания, активно участва в национални и международни научни събития, рецензент е в международния форум Medical Informatics Europe (2026).

Взема участие в международни научни и образователни инициативи, посещава специализирани курсове на Европейското дружество по клинична микробиология и инфекциозни болести (ESCMID), като: Postgraduate course „Basic Principles in Diagnostic Stewardship“, Задар, 2025 ; AMS Certificate Program „Antimicrobial Stewardship and Infection Prevention and Control“, Атина, 2025.

През 2026 г. успешно завършва международен обучителен курс към University of California, San Diego, насочен към съвременни модели на медицинско образование и развитие на преподавателски умения.

Член е на Българския лекарски съюз, Българското дружество по инфекциозни болести и ESCMID.

Владее български, руски и английски език (сертификат Cambridge English – FCE).

3. Актуалност на темата

Острите чревни инфекции с диарийен синдром са сред водещите причини за заболяемост и смъртност при деца под 5 години. Те се причиняват най-често от бактерии и вируси, рядко от паразити, като протичат със сходни симптоми, но различна тежест. Навременното ориентиране към вероятния причинител е от съществено значение за избора на адекватно лечение.

Традиционните показатели за бактериална инфекция, като наличие на кръв и слуз в изпражненията, са субективни и не винаги надеждни. Микробиологичните изследвания изискват време, а съвременните методи за доказване на вирусни причинители не са широко достъпни. Това налага търсенето на бързи, достъпни и надеждни маркери за разграничаване на етиологията.

Фекалният калпротектин /ФК/ се очертава като такъв перспективен показател, отразяващ възпалителната активност в червата. Той вече се използва при хронични възпалителни заболявания и според съвременни изследвания има потенциал да различава бактериални от вирусни инфекции. В България обаче липсват достатъчно проучвания при деца и в този смисъл настоящият дисертационен труд е актуален, с подчертана значимост както в теоретичен, така и в практически аспект.

4. Познаване на проблема

Литературният обзор е изчерпателен и професионално изготвен, като показва задълбочено познаване на клинично-епидемиологичните особености на чревните инфекции с диарийен синдром в детска възраст. Материалът е логично структуриран, с ясно проследена връзка между отделните раздели, обхващащи както историческото развитие на познанията, така и съвременните разбирания за етиологията, епидемиологията и патофизиологията на тези заболявания.

Разгледани са в детайли основните причинители и начините им на предаване, с акцент върху актуалната ситуация в страната. Поставен е фокус върху съвременните подходи при клиничната оценка на деца с остри чревни инфекции, като логично се преминава към ролята на лабораторната диагностика и значението на ФК като показател за тежестта на протичане, терапевтичния ефект и прогнозата.

Целта на дисертационния труд е формулирана в логична последователност спрямо направения литературен анализ, а поставените задачи са ясно дефинирани, методически обосновани и ориентирани към постигане на практически значими резултати.

5. Методика на изследването

Методологията на изследването е подбрана целесъобразно и напълно съответства на поставената цел и конкретните задачи на дисертационния труд. Използваните клинични, лабораторни и статистически подходи позволяват обективна оценка на изследваните параметри и осигуряват надеждност на получените резултати.

Проучването е изградено по логичен и последователен начин, което дава възможност да се проследят основните зависимости, заложи в изследователската идея. Прилаганите методи създават предпоставки за прецизен анализ и коректно тълкуване на данните. Това от своя страна гарантира извеждането на достоверни, научно обосновани изводи, които имат съществена практическа стойност.

6. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Дисертационният труд е с обем 183 страници и е илюстриран с 23 фигури и 26 таблици. Структурата отговаря на правилата за изработване на подобен научен труд и включва въведение, литературен обзор, цел и задачи, материал и методи, резултати и обсъждане, заключение. Изнесени са съответно и произтичащите изводи, посочени са приносите на дисертационния труд – както оригиналните, така и тези с потвърдителен характер.

Въведението аргументира актуалността на темата, а изложението е логично последователно, като всеки раздел завършва с обобщение на основните изводи.

В съответствие с поставената цел – да се оцени диагностичната и прогностична стойност на ФК при остра инфекциозна диария в детска възраст – са поставени шест конкретни задачи. Проведено е задълбочено изследване върху добре подбран пациентски контингент с използване на съвременни методи и статистически анализи. Резултатите са представени ясно, онагледени с таблици и фигури и интерпретирани в контекста на актуалните научни данни. Заключението обобщава значимостта на ФК като важен маркер в клиничната практика.

Формулираните изводи са логически обосновани и произтичат от получените резултати. Установени са съществени зависимости между стойностите на ФК и етиологията, тежестта, терапевтичния отговор и прогнозата на заболяването, като са определени и клинично значими гранични стойности. Приносите на труда имат както оригинален, така и приложен характер, като за първи път в България е проведен подобен проспективен анализ, потвърждаващ ролята на ФК в ранното проследяване на деца с остри чревни инфекции.

Текстът се отличава с ясен стил и висока езикова култура.

Библиографията включва 159 източника, като над половината са от последните десет години, а около 20% – от периода 2023–2025 г.

7. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

В рамките на настоящия конкурс д-р Екатерина Люцова представя две научни публикации, тематично свързани с дисертационния труд, в които е водещ автор – доказателство за

значимия ѝ личен принос в осъществяването на изследванията. И двете статии са публикувани в издания, реферирани и индексирани в утвърдени международни бази данни. Съгласно изискванията на Правилника за развитие на академичния състав на МУ–Варна, тази публикационна активност напълно отговаря на минималните наукометрични критерии за придобиване на образователната и научна степен „Доктор“. Нямам критични забележки към научната дейност на д-р Люцова. В бъдеще изследването може да бъде разширено чрез включване на допълнителни маркери за остро чревно възпаление, които се отличават с бързо приложение, лесна достъпност и висока практическа стойност.

8. Автореферат

Представеният от докторанта автореферат е изготвен съобразно правилата и в синтезиран вид съдържа всички основни раздели от дисертационния труд. Коректно са представени методите на изследване, най-важните за практиката резултати, изводите и приносите с оригинален и научно-приложен характер.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд съдържа научни и научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос към науката и **отговаря** на всички изисквания от Закона за развитие на академичния състав в Република България, ППЗРАСРБ и Правилника на МУ-Варна за придобиване на ОНС „доктор“.

Разработката убедително показва, че докторантът д-р Екатерина Люцова притежава задълбочени теоретични познания и професионални компетентности по научна специалност инфекциозни болести, като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Въз основа на гореизложеното, убедено давам своята **положителна** оценка на дисертационния труд и предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“ на д-р Екатерина Люцова в докторска програма по инфекциозни болести.

01.04.2026г.

Гр. Варна

Изготвил становището:

Заличено на основание чл. 5, §1, б. „В“ от Регламент (ЕС) 2016/679
--

Доц. Д-р Диана Радкова, дм